

Computersimulatie van modellen voor de verkeersafwikkeling

Femke van Wageningen-Kessels, Hans van Lint,
Serge Hoogendoorn en Kees Vuik

TU Delft - CiTG - T&P

4 maart 2009

Inhoud

Verkeersafwikkelingsmodellen

Model en discretisatie

Tijdstapmethoden

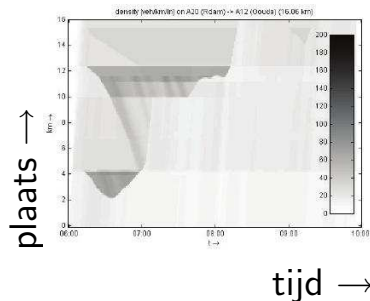
Samenvatting en conclusie

Wat is een verkeersafwikkelingsmodel?

- ▶ set (wiskundige) vergelijkingen
- ▶ beschrijving ontwikkeling van verkeer in tijd en ruimte

Ik ga het dus *niet* hebben over

- ▶ toedeling van verkeer
- ▶ netwerkmodellen

Soorten verkeersafwikkelingsmodellen

Toepassing: soort netwerk

- ▶ stad en/of
- ▶ snelweg

Niveau verkeersbeschrijving

- ▶ microscopisch: individuele voertuigen
- ▶ macroscopisch: **gemiddelde** snelheden, doorstroom ('intensiteit'), dichtheden, ...

Soorten verkeersafwikkelingsmodellen

Toepassing: soort netwerk

- ▶ stad en/of
- ▶ snelweg

Niveau verkeersbeschrijving

- ▶ microscopisch: individuele voertuigen
- ▶ **macroscopisch**: gemiddelde snelheden, doorstroom ('intensiteit'), dichtheden, ...

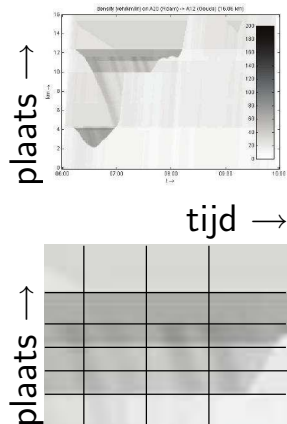
Probleemstelling

- ▶ Incident: niet voorspelde gebeurtenis (ongeluk)
- ▶ Dynamisch verkeersmanagement
- ▶ Hoe gevolgen beperken?
- ▶ Vergelijking scenario's
- ▶ 'Real time', 'online', dus snelle berekeningen!

Van model naar simulatie (1/2)

Discretisatie

- ▶ verdeel de weg/netwerk in 'segmenten' (bijv. 100 meter)
- ▶ verdeel tijd in tijdstappen Δt (bijv. 5 seconden)
- ▶ we zoeken: gemiddelde dichtheid op segment gedurende tijdstap

Van model naar simulatie (2/2)

Oplossen gediscretiseerde vergelijkingen

- ▶ bereken gemiddelde dichtheid op segment gedurende tijdstap
- ▶ oplossing (dichtheid) op tijdstip t bekend, hoe vinden we oplossing op nieuw tijdstip?

Instroom in ruimte en tijd

- ▶ toestand op begintijdstip $t = 0$
- ▶ instroom aan begin (en evt. einde) van weg/netwerk

De uitdaging: snel en nauwkeurig

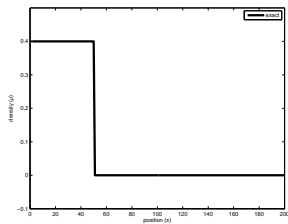
segmenten	tijdstappen	nauwkeurigheid	rekensnelheid
kort	klein	+	-
kort	groot	-	+/-
lang	klein	+/-	+/-
lang	groot	-	+

Voorbeelden

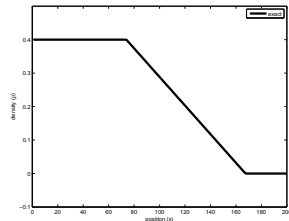
- ▶   'echte' oplossing
- ▶   simulatie met kleine tijdstap
- ▶   simulatie met grote tijdstap

Resultaten simulatie

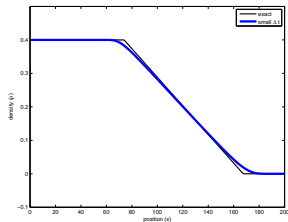
Begin toestand

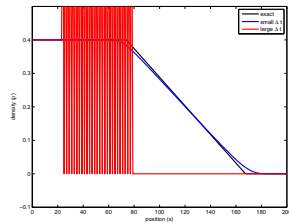
Exact

Kleine tijdstappen

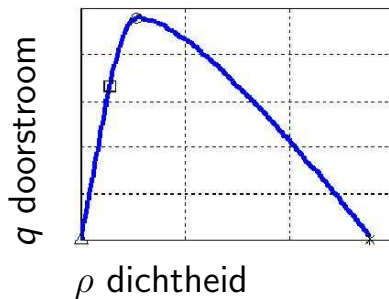

Grote tijdstappen

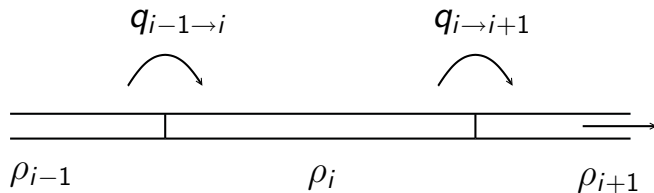

Wiskundig model

$$\frac{\partial \rho}{\partial t} + \frac{\partial q}{\partial x} = 0, \quad \text{behoud van voertuigen}$$
$$q = q(\rho), \quad \text{fundamenteel diagram}$$

Gediscretiseerde vergelijkingen

$$\rho_i^{\text{nieuw}} = \rho_i^{\text{oud}} + \frac{\Delta t}{\Delta x} (q_{i-1 \rightarrow i}^{\text{oud}} - q_{i \rightarrow i+1}^{\text{oud}})$$

$$\text{nieuwe dichtheid} = \text{dichtheid} + \text{instroom} - \text{uitstroom}$$

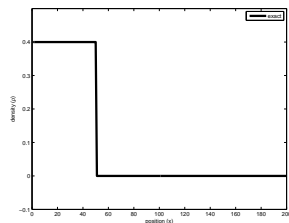
Efficiëntere tijdstapmethoden

segmenten	tijdstappen	nauwkeurigheid	rekensnelheid
kort	klein	+	-
kort	groot	- ↑	+/-
lang	klein	+/-	+/-
lang	groot	-	+

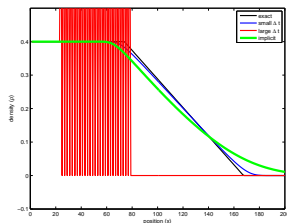
- ▶ korte segmenten: gedetailleerde info nodig
- ▶ grote tijdstappen: sneller rekenen
- ▶   simulatie met efficiënte tijdstapmethode

Resultaten simulatie

Begin toestand

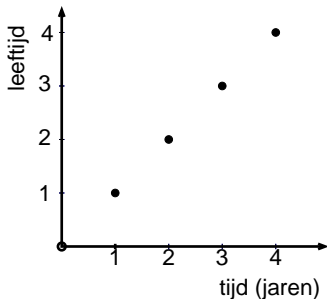
Alternatieve tijdstapmethode

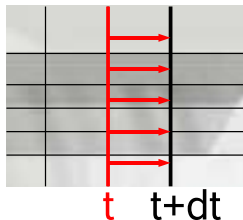
Tijdstapmethoden (1/2)

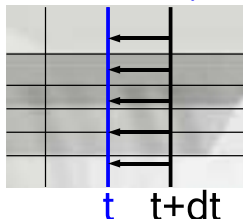
Tijdstapmethoden (1/2)

Gebruikelijk (expliciet) $\sim$ NL

Alternatief (impliciet) $\sim$ CN

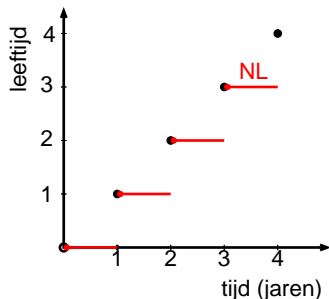
Tijdstapmethoden (1/2)

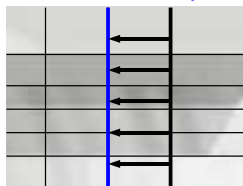
Gebruikelijk (expliciet) $\sim NL$

t $t+dt$

Alternatief (impliciet) $\sim CN$

t $t+dt$

Tijdstapmethoden (1/2)

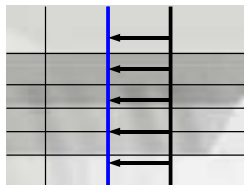

Gebruikelijk (expliciet) $\sim$ NL

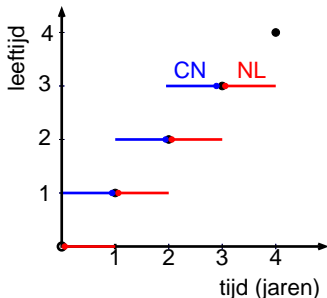

t $t+dt$

Alternatief (impliciet) $\sim$ CN

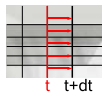
t $t+dt$

Tijdstapmethoden (2/2)

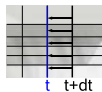
nieuwe
dichtheid = dichtheid + instroom - uitstroom

Gebruikelijke tijdstapmethode (expliciet)

$$\rho_i^{\text{nieuw}} = \rho_i^{\text{oud}} + \frac{\Delta t}{\Delta x} \left(q_{i-1 \rightarrow i}^{\text{oud}} - q_{i \rightarrow i+1}^{\text{oud}} \right)$$

Alternatieve tijdstapmethode (impliciet)

$$\rho_i^{\text{nieuw}} = \rho_i^{\text{oud}} + \frac{\Delta t}{\Delta x} \left(q_{i-1 \rightarrow i}^{\text{nieuw}} - q_{i \rightarrow i+1}^{\text{nieuw}} \right)$$

Resultaten en vervolgonderzoek (1/2)

Eenvoudige tests

- ▶ rechte weg zonder op-/afritten
- ▶ eerste helft druk, 2e helft niet druk en omgekeerd

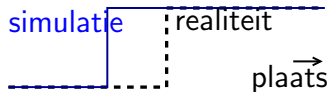
Impliciete tijdstapmethode

- ▶ grote tijdstappen
- ▶ nauwkeurig
- ▶ 10 keer sneller

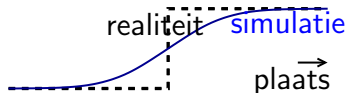
Resultaten en vervolgonderzoek (2/2)

Nauwkeurigheid

- ▶ Expliciete tijdstapmethode → locatiefout

- ▶ Impliciete tijdstapmethode → minder scherpe overgangen

Vervolgonderzoek

- ▶ transitie congestie ↔ geen congestie
- ▶ complexere test cases: netwerk, meerdere gebruikersklassen

Samenvatting en conclusie

- ▶ Macroscopisch model voor real time voorspellingen voor hoofdwegennetwerk
- ▶ Nauwkeurigheid en rekensnelheid
  - ▶ korte/lange segmenten
  - ▶ kleine/grote tijdstappen
  - ▶ tijdstapmethode (expliciet/impliciet)
- ▶ Nieuwe tijdstapmethode
  - ▶ korte segmenten
  - ▶ grote tijdstappen
  - ▶ nauwkeurig
  - ▶ 10 keer sneller